

АНАЛИЗ НА РЕШЕНИЕТО НА ЗАДАЧА НАМЕРЕТЕ ПРАВИЛНАТА РАЗМЯНА

Решение. Ако купувачът получава x единици от стоката А и y единици от стоката В, заплащайки за това сума c , то се получава уравнението $ax + by = c$. Уравнението има решение тогава и само тогава, когато НОД(a, b) дели c .

Ако съществува решение, съкращаваме a, b, c на техния общ делител и с помощта на разширения алгоритъм на Евклид намираме (x', y') , за които $ax' + by' = 1$. Умножавайки последното равенство на c и полагайки $x_0 = cx'$ и $y_0 = cy'$, получаваме двойката (x_0, y_0) , която се явява решение на $ax + by = c$.

Знаем, че всички решения на уравнението имат вида $(x_0 + kb, y_0 - ka)$, където k е цяло число. Понеже решенията трябва да са неотрицателни, то са в сила неравенствата: $x_0 + kb \geq 0, y_0 - ka \geq 0$. От тук получаваме следните ограничения:

$$k \geq \left\lceil -\frac{x_0}{b} \right\rceil \text{ и } k \leq \left\lfloor \frac{y_0}{a} \right\rfloor.$$

С $\lfloor x \rfloor$ е означена цялата част на числото x , с $\lceil x \rceil$ - най-малкото цяло, не по-малко от x .

Броят на решенията на уравнението $ax + by = c$, за които $x \geq 0, y \geq 0$, е

$$\left\lfloor \frac{y_0}{a} \right\rfloor - \left\lceil -\frac{x_0}{b} \right\rceil + 1.$$

Пример. Да разгледаме първия пример от условието, където трябва да намерим броя на решенията на уравнението $2x + 3y = 17$ в цели неотрицателни числа. Числата 2 и 3 са взаимно прости, намираме x' и y' , за които $2x' + 3y' = 1$. От разширения алгоритъм на Евклид имаме: $x' = -1, y' = 1$. Умножаваме ги по 17, получаваме

$$x_0 = 17x' = -17,$$

$$y_0 = 17y' = 17.$$

С частичното решение $(x_0, y_0) = (-17, 17)$, може да се опишат всички решения на изходното уравнение:

$$x = -17 + 3k,$$

$$y = 17 - 2k.$$

Те трябва да са неотрицателни, следователно $-17 + 3k \geq 0$,

$$y = 17 - 2k \geq 0.$$

Получаваме $3k \geq 17, 17 \geq 2k$.

Откъдето следва $k \geq \left\lceil \frac{17}{3} \right\rceil = 6$ и $k \leq \left\lfloor \frac{17}{2} \right\rfloor = 8$.

Обединявайки ограниченията за k , получаваме: $6 \leq k \leq 8$, т.е. съществуват три варианта на размяна, които може да получим, поставяйки в общото решение стойностите на $k = 6, 7, 8$. Например, при $k = 6$ получаваме решение $(1, 5)$, при $k = 7$ решение $(4, 3)$, а при $k = 8$ решение ще бъде двойката $(7, 1)$.

За втория пример не съществува решение, защото НОД($10, 36$) = 2 и 2 не дели 7.

Реализация. При изчисленията използваме `long long`.

```
#include <iostream>
```

```
#include <math.h>
```

```
using namespace std;
```

```
long long gcd(long long a, long long b)
```

```
{long long r;
```

```

while (b!=0)
    {r=a%b;
      a=b;
      b=r;
    }
return a;
}

```

```

void extended_euclid(long long a, long long b, long long &x1,
long long &y1)
{ int q, r, x2, y2, t;
  x1 = 1; y1 = 0;
  x2 = 0; y2 = 1;
  while (b != 0)
    {q = a / b; //частно
      r = a % b; //остатък
      a=b;b=r; //заменяме двойката (a,b) с (b,r)
      //изчисляваме новите стойности на x1 и x2
      t=x2; //запомняме старата стойност на x2
      x2=x1-q*x2; //изчисляваме новата стойност на x2
      x1=t; //новата стойност на x1 е = на старата стойност на x2
      //аналогично намираме новите стойности на y1 и y2
      t=y2;
      y2=y1-q*y2;
      y1=t;
    }
}

int main()
{long long a,b,d,x,y,c,x0,y0,kmin, kmax, res;
  cin>>a>>b>>c;

```

Изчисляваме най-големия общ делител d на числата a и b .

```
d=gcd(a,b);
```

Ако d дели c , съкращаваме входните стойности a, b, c на техния най – голямо общ делител d . По разширения алгоритъм на Евклид намираме двойката (x, y) – решение на уравнението $ax + by = c$.

```

a=a/d;b=b/d;c=c/d;
extended_euclid(a,b, x, y);
x0=x*c; y0=y*c;

```

Търсим долната $kmin$ и горната $kmax$ граници за променливата k , откъдето и получаваме броя решения на уравнението $ax + by = c$. Понеже a, b, x, y са цели числа, за да не се загуби точност при изчисленията, умножаваме дробите $\left(-\frac{x}{b}\right)$ и $\left(\frac{y}{a}\right)$ по реалното число 1.0.

```

kmin = (long long)ceil(-1.0 * x0 / b);
kmax = (long long)floor(1.0 * y0 / a);
res = kmax - kmin + 1;

```

Ако стойността на res не е 0, то я отпечатваме. В противен случай се извежда съобщение, че е невъзможно да се осъществи размяна.

```
if (res) cout<<res<<endl;  
else cout<<"Impossible\n";
```

И накрая, ако d не дели c , то трябва отново да се изведе съобщението, че е невъзможно да се осъществи размяната.

Няма значение дали АЕ с изваждане, или с деление.

Автор: Кинка Кирилова-Лунанова